

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

HBO-BACHELOR
BEDRIJFSECONOMIE
Hogeschool Tio

ADVIESRAPPORT
24 juli 2020

Inhoud

1	Procedure TNO	3
2	Nieuwe opleiding	4
2.1	Algemene gegevens	4
2.2	Profiel	4
2.3	Panel	4
3	Oordeel.....	6
4	Sterke punten	7
5	Aanbevelingen	8
6	Beoordeling	9
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	9
6.2	Standaard 2: Programma; oriëntatie	10
6.3	Standaard 3: Programma; inhoud	10
6.4	Standaard 4: Programma; leeromgeving	11
6.5	Standaard 5: Instroom	12
6.6	Standaard 6: Personeel	12
6.7	Standaard 7: Voorzieningen.....	13
6.8	Standaard 8: Begeleiding	13
6.9	Standaard 9: Kwaliteitszorg	14
6.10	Standaard 10: Toetsing	15
6.11	Graad en CROHO-onderdeel	15

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke en versnelde NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Hogeschool Tio
Opleiding	: Bedrijfseconomie
Variant(en)	: Voltijd 3 en 4 jaar
Graad	: Bachelor
Locatie(s)	: Amsterdam, Eindhoven, Hengelo, Rotterdam, Utrecht
Studieomvang	: 240 EC ²
CROHO ³ -onderdeel	: Economie

2.2 Profiel

De opleiding Bedrijfseconomie beoogt studenten op te leiden tot ondernemende hbo-finance professionals die in staat zijn met een open mind te excelleren in een brede financiële context. In de opleiding bestaat het vakmanschap van financiële professionals uit het vastleggen en analyseren van financiële gegevens, informatievoorziening en de inrichting en optimalisering van processen gericht op de beheersing van de organisatie. De student kan samenwerken met professionals in andere disciplines.

In het programma zijn de programma leeruitkomsten ondergebracht in vijf domeinen. Ieder domein is opgebouwd uit leerlijnen: een bundeling van vakken in hetzelfde deskundigheidsgebied. Het onderwijsprogramma is zo opgebouwd dat kennis en vaardigheden eerst in vakken worden aangeleerd en vervolgens in een integraal project worden toegepast.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Tom Fleerackers, MA; opleidingshoofd KMO Management en Internationaal Ondernemen aan de Karel de Grote Hogeschool (KdG) in Antwerpen en zaakvoerder en digital value creator bij Flat World Business (*voorzitter*);
2. Drs. Karin Dassen; docent finance and control (bedrijfseconomie) aan Zuyd Hogeschool, Sittard;
3. John Sosrojoedo, MA; onderwijsmanager van het Economisch Domein van Rotterdam Academy;
4. Drs. Joost Bakker; education consultant bij Wolters Kluwer CCH Tagetik Benelux, Arnhem;
5. Paul Reinders, student Technische Bedrijfskunde, Hogeschool Rotterdam (*student-lid*).

Ondersteuning

- Dr. Annemarie Venemans-Jellema; Eigenaar De Onderzoekerij; (*secretaris*);
- Reina Louw, MA, NVAO-beleidsmedewerker; (*procescoördinator*).

Locatiebezoek

Online, 25 juni 2020

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van bacheloropleiding Bedrijfseconomie van Hogeschool Tio. De opleiding voldoet aan alle standaarden van het NVAO-kader voor de uitgebreide toetsing.

De opleiding leidt financiële professionals op die kunnen excelleren, ondernemen en een open mind hebben. De doelen van de opleiding zijn afgestemd met het werkveld en passend bij het landelijk profiel. Het profiel van de opleiding is vrij Tio generiek. De opleiding zou meer eigenheid in de opleiding aan kunnen brengen, bijvoorbeeld door meer aandacht te besteden aan trends en ontwikkelingen in het vakgebied van Finance & Control.

Studenten met een havo-, vwo- of mbo-diploma op niveau 4 kunnen instromen in de opleiding. Zij krijgen een uitdagend en intensief programma in kleine groepen met activerende werkvormen. Dit programma kent een heldere opbouw waarbij studenten in integrale projecten kennis en vaardigheden opgedaan in de vakken toepassen. Zo werkt Tio toe naar een steeds grotere mate van zelfstandigheid van de student. Aandachtspunt in het curriculum is wel het borgen van voldoende diepgang in de finance vakken om de opleiding daarmee onderscheidend te maken ten opzichte van andere business opleidingen. De opleiding gebruikt een mix van toetsvormen om de vakken te toetsen en het eindniveau inzichtelijk te maken. Zij gebruikt hiervoor een valide, betrouwbaar en transparant toetsysteem.

Het docententeam is kundig en werkzaam in de beroepspraktijk. Zij gaan aan de slag met het door de Afdeling Onderwijs & Kwaliteit en een kleine groep ontwikkelaars ontwikkelde lesmateriaal. Zij krijgen echter voldoende ruimte om een eigen inkleuring aan de vakken te geven. De opleiding heeft een veelheid aan instrumenten om de deskundigheid van het docententeam te bevorderen. Studenten worden niet alleen begeleid door de docenten, maar ook door hun persoonlijke studietoetscoach.

Hogeschool Tio werkt continu aan de verbetering van de kwaliteit van haar opleidingen middels een veelheid aan enquêtes en dialoog, leidend tot verbeterplannen.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Programma; oriëntatie	voldoet
3 Programma; inhoud	voldoet
4 Programma; leeromgeving	voldoet
5 Instroom	voldoet
6 Personeel	voldoet
7 Voorzieningen	voldoet
8 Begeleiding	voldoet
9 Kwaliteitszorg	voldoet
10 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Kleinschalig en intensief – De studenten krijgen les in kleine groepen. Docenten hanteren activerende werkvormen.
2. Docenten uit de praktijk – De opleiding heeft een docententeam met een actieve beroepspraktijk.
3. Het programma kent een logische en sterk gestructureerde, opgeknipte opbouw. Studenten starten met het verwerven van basiskennis en vaardigheden die ze vervolgens verdiepen en uiteindelijk toepassen in integrale projecten. Door lesaanbod in de zomer kunnen studenten ook in 3 jaar afstuderen.
4. Studiebegeleiding – Iedere student heeft een eigen studiecoach.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Diepgang Finance & Control – Zorg voor voldoende diepgang in de vakken en leerlijnen in het domein ‘Finance and Controlling’ op het tactische en strategische niveau om onderscheid aan te brengen ten opzichte van andere business opleidingen.
2. Eigenheid – Maak de opleiding niet te Tio generiek, maar zorg voor voldoende eigen kleur. Dit zou kunnen door meer invulling te geven aan trends en nieuwe ontwikkelingen (zoals digitalisering, robotisering en duurzaamheid) zoals aangegeven in het landelijk opleidingsprofiel van Finance & Control.
3. Internationalisering – Breng het internationale karakter van Tio meer tot uitdrukking in de nieuwe opleiding Bedrijfseconomie.
4. Examencommissie – Waak voor een te grote betrokkenheid van de Examencommissie bij de kwaliteitszorg van de opleiding omwille van de onafhankelijk van de examencommissie.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De opleiding Bedrijfseconomie (BEC) beoogt studenten op te leiden tot ondernemende hbo-finance professionals, die in staat zijn met een open mind te excelleren in een brede financiële context.

Het panel heeft kennisgenomen van het opleidingsprofiel dat de opleiding heeft gemaakt, dat gebaseerd is op het bijbehorende landelijke opleidingsprofiel Finance & Control 2016. In dit opleidingsprofiel is een koppeling gemaakt met de Europese Dublin discriptoren en het Europese Kwalificatie Raamwerk (ERK). Het opleidingsprofiel bestaat uit twee delen: de programma leeruitkomsten (PLO) in de domeinen finance & controlling; internationaal management & ondernemerschap, informatievoorziening, (interculturele) communicatie en praktijkgericht onderzoek en de business skills leeruitkomsten (BSL). De beoogde business skills om te kunnen opereren in een brede juridische-context zijn: willen excelleren, een ondernemende houding en het handelen met een open mind (naar andere culturen, branches, mensen en situaties in het algemeen).

Het panel is van mening dat Hogeschool Tio zorgvuldig en transparant de vertaling van het landelijk opleidingsprofiel naar een eigen profiel heeft gemaakt. De programmaleeruitkomsten en business skills leeruitkomsten zijn passend voor de opleiding en volgens het panel op het juiste niveau. Het is van oordeel dat de opleiding hiermee een eigen gezicht weet te geven aan de opleiding zonder het landelijk profiel uit het oog te verliezen. Het panel waardeert de aandacht voor de business skills leeruitkomsten die gerelateerd zijn aan de visie van Hogeschool Tio.

Het landelijk opleidingsprofiel onderscheidt drie schillen. De vier kerngebieden van de bedrijfseconomie vormen de eerste schil, de beroepsvormende aspecten de tweede schil en de trends die invloed hebben of gaan hebben op het vakgebied, de derde schil. Het panel vindt de derde schil van het landelijk opleidingsprofiel echter te weinig terug in het Tio opleidingsprofiel. Alhoewel de opleiding tijdens de panelgesprekken heeft aangegeven dat actuele ontwikkelingen, zoals duurzaamheid, *big data* en *business modelling* in de vakken terugkomen, zou het panel de opleiding adviseren ook in de beoogde leerresultaten hier aandacht aan te besteden.

De beoogde leeruitkomsten zijn volgens het panel voldoende afgestemd met het beroepenveld. Hogeschool Tio heeft één werkveldadviescommissie voor al haar opleidingen. Hierin is ook de bedrijfseconomische discipline goed vertegenwoordigd. De commissie komt tweemaal per jaar bij elkaar en is nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van de opleiding. Hun inbreng is meegenomen in de plannen.

Het panel is van mening dat de opleiding helder heeft verwoord wat het met de opleiding beoogt. Daarbij is het landelijk opleidingsprofiel niet uit het oog verloren. Het panel waardeert de betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling van de opleiding.

6.2 **Standaard 2: Programma; oriëntatie**

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding een duidelijke professionele oriëntatie heeft, blijkend uit de docenten uit de praktijk, het praktijkgerichte onderzoek en de contacten met het beroepenveld. De oriëntatie op beroepsvaardigheden binnen het programma vindt op meerdere manieren plaats. Zo worden de eerste twee studiejaar afgesloten met een stage. Daarnaast kent ieder studiejaar diverse integrale projecten en is in het curriculum ruimte gecreëerd voor bedrijfsbezoeken, gastcolleges en masterclasses.

Het panel is positief over de internationale oriëntatie van Hogeschool Tio. De instelling heeft een netwerk van internationale partnerscholen, waarmee studenten- en docentenuitwisselingprogramma's zijn opgezet. Studenten wordt de mogelijkheid geboden om in het buitenland een stage te doen. Veel van de docenten hebben ervaring in de internationale beroepspraktijk.

Het panel waardeert de ambitie van het opleidingsmanagement om de opleiding naar een hoger niveau te tillen en ziet dit terug in de ruimte die studenten hebben om te excelleren. Zo geeft Tio de mogelijkheid om de opleiding af te ronden binnen drie jaar, biedt het de ruimte voor extra-curriculaire vakken, en zorgt het voor de mogelijkheid door te stromen naar een master bij één van Hogeschool Tio's buitenlandse partneruniversiteiten.

Het panel oordeelt dat de opleiding een duidelijk professionele oriëntatie kent die past bij de visie van de opleiding en hogeschool Tio.

6.3 **Standaard 3: Programma; inhoud**

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is enthousiast over de opbouw van het curriculum. In deze opbouw, die gelijk is voor alle Tio-opleidingen, werkt Hogeschool Tio toe naar een toenemende zelfstandigheid van de student. Het eerste jaar is vooral operationeel van aard, het tweede jaar tactisch en het derde jaar strategisch, op managementniveau.

Zoals genoemd in standaard 1 is het programma opgebouwd uit vijf domeinen. Ieder domein bestaat uit leerlijnen: een bundeling van vakken in hetzelfde deskundigheidsgebied. Studenten leren in de vakken kennis en vaardigheden en passen dit vervolgens in een integraal project toe. De business skills 'willen excelleren', 'een ondernemende houding' en 'het handelen met een open mind' zijn onderdelen in alle domeinen. Volgens het panel is het programma compleet en overzichtelijk. De niveaoverschillen in de verschillende leerjaren zijn bovendien duidelijk. Het panel is ook positief over de verhouding tussen theoretisch onderwijs en leren in de praktijk.

Het panel waardeert de vrije keuzeruimte die studenten hebben tijdens de opleiding. Studenten hebben keuzevrijheid voor de invulling van de stages, minor, het afstudeerproject en een extra vrije keuzeruimte van 4 EC in het eerste en 2 EC in het tweede jaar.

Studenten stellen een portfolio op bestaande uit de drie integrale projecten, de tweede stage en het afstudeerproject. Met dit portfolio wordt het eindniveau getoetst. Het panel heeft inzage gehad in afstudeerhandleiding van andere bacheloropleidingen, waardoor het zich een beeld kon vormen van dit traject. Het is van mening dat dit portfolio passend is om het eindniveau inzichtelijk te maken.

Het eerste jaar van het programma is inmiddels in detail uitgewerkt, van jaar twee, drie en vier heeft het panel een raamwerk ingezien. Op basis hiervan is het voor het panel nog niet inzichtelijk hoe diepgaand het programma in het tweede en derde jaar zal zijn. Het panel adviseert de opleiding om met name in het domein 'Finance and Controlling', erop toe te zien dat deze voldoende diepgang kent. Dit is volgens het panel namelijk de kern van de opleiding. Het reeds ontwikkelde programma geeft het panel in combinatie met de ervaring die Tio al heeft met het Finance onderdeel in de opleiding International Business management voldoende vertrouwen in een goede doorontwikkeling van de opleiding.

Het panel is positief over het logisch opgebouwde programma dat voor student en docent herkenbaar en overzichtelijk is. Het panel heeft vertrouwen in de verdere doorontwikkeling van het tweede en derde leerjaar van het programma.

6.4 Standaard 4: Programma; leeromgeving

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft kennisgenomen van de persoonlijke en kleinschalige opzet van de opleiding. Docenten geven les aan gemiddeld 10-12 studenten per groep. Andere didactische uitgangspunten zijn intensief onderwijs, docenten uit de beroepspraktijk, activerend en gevarieerd onderwijs, contextspecifiek onderwijs, incentives en blended learning. Het panel waardeert de contactrijke leeromgeving met mogelijkheid tot dialoog en reflectie. De didactische uitgangspunten passen volgens het panel bovendien goed bij de kernwaarden van Hogeschool Tio: persoonlijk, excellent en ondernemend.

Het programma is opgezet volgens het leerdomeinconcept. Dit concept gaat ervan uit dat mensen tijdens het aanleren van verschillende vaardigheden eveneens verschillende leerprocessen doorlopen. Er zijn vier leerdomeinen: kennis en vaardigheden, integrale projecten, (interculturele) communicatie en professionele ontwikkeling. Het panel ziet de vier leerdomeinen duidelijk terug in het programma.

Het panel waardeert het palet aan werkvormen dat de opleiding inzet in haar programma. Werkvormen die worden toegepast zijn rollenspelen, casussen, discussies, (digitale) quizzen en examentrainingen, zoekopdrachten op de computer, (online) simulaties, managementgames en presentaties.

Het panel is vol lof over de didactische uitgangspunten van de opleiding en het leren volgens het concept dat mensen tijdens het aanleren van verschillende vaardigheden eveneens verschillende leerprocessen doorlopen. De activerende werkvormen die de opleiding toepast passen hier goed bij.

6.5 **Standaard 5: Instroom**

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De instroomeisen zijn volgens het panel helder. Een havo-, vwo- of mbo-diploma op niveau 4 verleent toegang tot de opleiding. Aan kandidaten ouder dan 21 jaar die niet in het bezit zijn van één van de voorgenoemde diploma's, kan op basis van een behaald assessment toegang worden verleend: deze kandidaten schrijven ook een motivatiebrief en voeren een intakegesprek. Deze eisen sluiten volgens het panel goed aan op het programma.

De instroomeisen voor de bacheloropleiding Bedrijfseconomie zijn gelijk aan de instroomeisen voor de ad Bedrijfseconomie. Het panel waardeert het dat studenten op deze manier niet meteen bij de start, maar ook later in de opleiding de mogelijkheid hebben te beslissen welke opleiding zij willen volgen.

Het panel concludeert dat de instroomeisen helder zijn en goed aansluiten bij het programma.

6.6 **Standaard 6: Personeel**

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is onder de indruk van de deskundigheid en betrokkenheid van het beoogde docententeam. Docenten zijn actief in de beroepspraktijk, hebben internationale ervaring en 95% van de docenten is in het bezit van een mastertitel. Het panel is positief over de balans tussen docenten in vaste dienst en daarnaast de flexibele schil. Volgens het panel borgt de opleiding op deze manier zowel de kennis van de hogeschool als actuele beroepskennis.

De Afdeling Onderwijs & Kwaliteit en een kleine groep ontwikkelaars ontwikkelen het lesmateriaal en de elektronische leeromgeving, waar docenten mee aan de slag gaan. Volgens het panel krijgt de docent wel voldoende ruimte om zijn eigen inkleuring aan de vakken te geven. Ook betreft Tio de docenten bij de doorontwikkeling van vakken. Vier keer per jaar komen docenten bovendien bijeen voor georganiseerde vakoverleggen. Het panel is er hierdoor van overtuigd dat de vakken voldoende vakinhoudelijke diepgang kennen.

Het panel waardeert de veelheid aan instrumenten die Hogeschool Tio inzet om de deskundigheid van het docententeam te bevorderen. Zo zijn er verschillende trainingen, is er verplichte intervisie en kent de hogeschool een uitgebreid inwerktraject.

Hogeschool Tio kende in het studiejaar 2018/2019 een student/docent ratio van 12,3 en een student/staf ratio van 8,4. Deze cijfers passen volgens het panel bij het kleinschalige onderwijs wat de hogeschool beoogt.

Het docententeam is volgens het panel kundig en betrokken. De hogeschool heeft uitstekende faciliteiten voor docentprofessionalisering.

6.7 Standaard 7: Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Oordeel
Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft via een film kennisgenomen van de uitgebreide en goede infrastructuur van Hogeschool Tio. Daarnaast is de tijdens het panelgesprek de blackboardomgeving getoond. De opleiding zal worden aangeboden op vijf locaties die allemaal een herkenbare Tio-stijl hebben en goed bereikbaar zijn.

Het panel heeft een positieve indruk gekregen van de fysieke leeromgeving en de faciliteiten voor de studenten en docenten. Er zijn individuele studieplekken, stilteruimtes, lockers met oplaadpunten, tafels met ingebouwde computers en voorzieningen voor webconferencing. Elke vestiging heeft bovendien een videolokaal met videoconferencing-mogelijkheden. Studenten met wie het panel heeft gesproken zijn enthousiast over de faciliteiten van de hogeschool.

Het panel concludeert dat de voorzieningen op alle locaties van de hogeschool toereikend zijn.

6.8 Standaard 8: Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel
Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is positief over de intensieve studiebegeleiding die studenten ontvangen. De studietoetscoach is voor studenten het eerste aanspreekpunt. Zij spreken hun coach wekelijks in groepsverband en voeren daarnaast in het eerste jaar met hun coach drie individuele studievoortgangsgesprekken. In de volgende studiejaar zijn dit twee gesprekken. Onderwerpen van gesprek zijn onder andere de motivatie van hun studiekeuze, de verwachtingen ten aanzien van het toekomstig beroep, de behaalde studieresultaten, de invulling van vrije keuzeruimte en de keuze en doelstellingen van de stage. De studietoetscoach is tevens stagebegeleider.

Het panel waardeert daarnaast de toegankelijkheid van zowel coaches als docenten buiten geplande afspraken. Studenten geven aan dat, indien nodig, zowel coach als docenten zeer benaderbaar zijn voor extra persoonlijke begeleiding. Hogeschool Tio heeft een Handboek Maatwerk, waarin is vastgelegd hoe studenten met een functiebeperking worden gefaciliteerd.

Volgens het panel is de informatievoorziening naar de student middels zowel digitale informatiesystemen, vestigingsgids en opleidingswijzer zeer uitgebreid.

De studiebegeleiding middels een studietoetscoach is volgens het panel intensief en persoonlijk.

6.9 **Standaard 9: Kwaliteitszorg**

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft geconstateerd dat het kwaliteitszorgsysteem van de opleiding goed functioneert. Het is zeer tevreden met het uitgebreide evaluatiesysteem dat de opleiding hanteert.

Het kwaliteitszorgsysteem verloopt via de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus en is vastgelegd in het Handboek Kwaliteit. Elk vak, elk studiejaar en elke toets wordt geëvalueerd, middels onder andere een lesevaluatie-app en diverse enquêtes onder studenten, partnerscholen en stagebedrijven. Verslaglegging van evaluaties vindt plaats in het Onderwijsjaarverslag. Hieruit vloeien actiepunten die dienen als input voor de afdelingsjaarplannen. Daarmee is de kwaliteitscyclus gesloten.

Zowel studenten als docenten gaven tijdens het panelgesprek aan dat zij tevreden zijn met het kwaliteitszorgsysteem. Ze voelen zich betrokken bij de kwaliteitszorg en zijn bereid mee te denken over kwaliteitsverbetering. Zij gaven tijdens het panelgesprek voorbeelden van acties die de hogeschool onderneemt naar aanleiding van interne signalen en prezen de snelheid waarmee verbeteringen worden doorgevoerd.

Het panel is zeer onder de indruk van het degelijke kwaliteitszorgsysteem dat de hogeschool hanteert. Hogeschool Tio betreft op een zorgvuldige wijze studenten, docenten en toekomstige werkgevers bij de kwaliteitsbeoordeling van de opleidingen en gebruikt de suggesties die hieruit voortkomen voldoende om de opleidingen steeds verder te verbeteren.

6.10 Standaard 10: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

De opleiding beschikt over een adequate Onderwijs- en Examenregeling. In het toetsplan van de opleiding is volgens het panel overzichtelijk uiteengezet welke leeruitkomsten getoetst worden bij elk vak of project en welke toetsvorm hierbij wordt gebruikt.

Het panel heeft kennisgenomen van de gestructureerde wijze van het construeren van toetsen die Hogeschool Tio hanteert. Bij het ontwikkelen van de toetsen zijn twee docenten betrokken. De constructeur stelt de toetsmatrijs op aan de hand van toetsplan en leerdoelen, en ontwikkelt vragen en opdrachten. De vaststeller controleert met een checklist de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toets en checkt of de toets aansluit qua inhoud en niveau. Een onderwijskundige voert vervolgens een extra controle uit. Daarnaast vindt een steekproefsgewijze beoordeling van toetsen plaats door een toetscommissie bestaande uit leden van de examencommissie, docenten en een onderwijskundige. Deze zeer zorgvuldige werkwijze zorgt volgens het panel voor valide, betrouwbare en transparante toetsen.

Het panel constateert dat in het programma voldoende variatie in toetsvormen aanwezig is. De opleiding maakt gebruik van schriftelijke toetsen, praktijkopdrachten, rollenspellen, presentaties, mondelinge tentamens, portfolio en vaardigheidstoetsen. De toetsen die het panel heeft ingezien waren van voldoende kwaliteit.

Hogeschool Tio beschikt over een examencommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende vestigingen en vakgebieden. In het handboek Examinering staan alle taken van de examencommissie beschreven. Dit handboek vormt volgens het panel een gedegen basis voor het waarborgen van de kwaliteit van de toetsing en examinering.

Het panel is te spreken over de steekproefsgewijze beoordeling van toetsen door de toetscommissie bestaande uit leden van de examencommissie, docenten en een onderwijskundige.

Het panel waardeert de betrokkenheid van de examencommissie bij de ontwikkeling van de opleiding. Het wil haar wel adviseren ervoor te waken de onafhankelijkheid van de examencommissie niet uit het oog te verliezen.

Het panel is te spreken over de gestructureerde wijze van toetsontwikkeling en afname van toetsen

6.11 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: bachelor
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: economie

Afkortingen

Ad	Associate Degree
BEC	Bedrijfseconomie
BSL	Business skills leeruitkomsten
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credits
Hbo	Hoger Beroepsonderwijs
NVAO	Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examenregeling
PDCA	Plan-Do-Check-Act
PLO	Programma leeruitkomsten
Wo	Wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding HBO-bachelor Bedrijfseconomie van de Hogeschool Tio.

Aanvraagnummer: 009216

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net